

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203548
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:3819203548.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, vo veci starostlivosti súdu starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, dieťa rodičov: matky Ing. L. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX, právne zastúpenej JUDr. Marekom Belkom, advokátom so sídlom Fraňa Kráľa 1504, Čadca a otca nebohého Ing. Y. X., zomr. XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľky: I. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., časť L., Y. XXX/XX, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní kolízneho opatrovníka proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 6. júla 2020, č.k. 15P/15/2020-168, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým bol zamietnutý návrh starej matky I. A. na zverenie maloletej L. X. do náhradnej osobnej starostlivosti, **r u š í a v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie návrh starej matky I. A. na zverenie maloletej L. do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol a konanie o zverenie maloletej L. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky J. X. zastavil.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 45 ods. 1 až 4, ods. 7, 8 a 9 Zákona o rodine, vecne súd dôvodil, že návrhom zo dňa 20.08.2019 sa stará matka maloletého dieťaťa zo strany matky (navrhovateľka) domáhala zverenia dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka (dcéra navrhovateľky), ktorá v čase podania návrhu bývala u nej, trpí silnými depresiami, je v starostlivosti lekárov, nadmerne požíva alkohol a nezabezpečuje riadnu starostlivosť dieťaťu. Návrhom zo dňa 18.09.2019 žiadali následne starí rodičia zo strany nebohého otca zveriť maloletú do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že vzťah matky maloletej s jej matkou (ku ktorej sa s dieťaťom matka presťahovala po smrti otca maloletej) nie sú dobré a v súčasnosti matka s dieťaťom už býva v domácnosti starých rodičov zo strany otca. Keďže starý otec priebehu konania zomrel, stará matka vzala návrh späť a súd konanie o jej návrhu zastavil. Súd z výsluchu navrhovateľky zistil, že matka začala trpieť depresiami a nadmerne požívať alkohol, počas dovolenky matky v zahraničí sa starala o dieťa navrhovateľka, následne sa k nej matka s dieťaťom nastahovala. Viacero známych matku videlo pod vplyvom alkoholu, v takom stave zvykne byť agresívna, v jednom prípade bola privolaná aj polícia. Podľa názoru navrhovateľky nie je matka schopná o dieťa sa postarať. Matka maloletej v konaní potvrdila požívanie alkoholu, považuje to za chybu, navštívila aj psychiatra. Uviedla, že na naliehanie navrhovateľky sa k nej presťahovala, mala s ňou však konflikty, v súčasnosti už s maloletou býva v dome druhej starej matky (zo strany otca), ktorá jej pomáha so starostlivosťou o dieťa, keďže matka sa zamestnala. Maloletá bola zapísaná do škôlky a v prostredí sa riadne adaptovala. Matka s dieťaťom navštívila detského psychológa a bolo zistené, že dieťa trpí separačnou úzkosťou vyvolanou oddelením od matky. Podľa správy psychiatra zo dňa 16.09.2019 sa u matky prejavila reakcia na stres a adaptačná

porucha, nebola zistená závislosť od alkoholu, prejavilo sa pitie v rámci úzkosti, je podchytené liečbou a abstinenciou. Podľa správy súkromnej materskej školy, ktorú maloletá v septembri 2019 navštevovala, u matky nikdy nebolo pozorované požitie alkoholu alebo iných omamných látok a správanie dieťaťa nikdy nenasvedčovalo tomu, že by mu bolo v prítomnosti matky ubližované alebo že by mu nebola venovaná dostatočná starostlivosť. Zo súkromného znaleckého posudku zo dňa 04.07.2020 predloženého matkou vyplýva, že matka maloletej prekonala problematický a náročný vývoj, za ostatný polrok našla zázemie, určitú stabilitu a perspektívu pre dieťa aj pre seba, nebola zistená závažná duševná porucha avšak vzhľadom k rodinnej anamnéze je riziková z hľadiska možného vytvorenia závislosti na alkohole, má však motiváciu a dôvody, prečo abstinovať. Situáciu z obdobia leto - jeseň 2019 možno posudzovať ako exces v náročnej životnej situácii, kedy nemala vybudovanú dostatočnú podpornú sieť sociálnej opory zo strany svojej rodiny aj rodiny nebohého partnera. Pri dostatočnej sociálnej podpore starej matky zo strany otca a prostredia, v ktorom sa pohybuje a pri pravidelných návštevách a kontrolách v Centre pre liečbu závislostí sú reálne predpoklady, že nedôjde k recidíve. Procesný opatrovník v správe zo šetrenia výchovného prostredia zo dňa 25.11.2019 u matky uviedol, že matka s maloletou žije v spoločnej domácnosti so starými rodičmi zo strany otca, maloletá je silne naviazaná na matku a bojí sa, aby ju matka nezaviezla opäť k navrhovateľke, dočasné odlúčenie od matky maloletú veľmi poznačilo. Matka sa dokáže o maloletú riadne postarať a je v záujme maloletej, aby bola vychovávaná matkou.

3. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je daný dôvod na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, keď matka maloletej v súčasnosti riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa. V dôsledku náročných negatívnych životných udalostí a nedostatočnej podpory blízkeho okolia došlo síce na strane matky k excesu v jej správaní, sama si však včas uvedomila možné dôsledky a v súčasnosti pracuje na stabilizácii životných hodnôt, medzi ktoré preukázateľne patrí aj výchova a starostlivosť o svoje dieťa. Je v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v rodinnom prostredí, predovšetkým svojich rodičov, resp. svojho rodiča. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí je záujem dieťaťa (v zmysle článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa), pričom v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovali k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva. Súdu bolo preukázané, že matka je schopná o dieťa sa postarať, dokáže mu vytvoriť láskyplné prostredie a zabezpečiť jeho odôvodnené potreby. Preto súd návrh navrhovateľky zamietol. O trovách konania súd nerozhodoval, vychádzajúc z ust. § 57 CMP, podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, pričom v zmysle § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie kolízny opatrovník. Poukázal na to, že od vydania rozhodnutia došlo v rodine k veľkému zvratu, dňa 11.07.2020 stará matka maloletej z otcovej strany J. X. telefonicky kontaktovala pohotovostnú linku oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPODaSK), ktorá kontakt obdržala od polície, ktorá zasahovala v ich domácnosti. Podľa udania menovanej bola jej nevesta opitá, agresívna, a mala obavy, že sa matka maloletej zbláznila. Matka následne v podnapitom stave spolu s maloletou odišla z domácnosti starej matky k susedom, kde pobudla do pondelka v spoločnosti dospelých ľudí, ktorí dohliadali na bezpečnosť maloletej L.. V pondelok dňa 13.07.2020 matka zobrala maloletú L. do škôlky, pričom učiteľka sa vyjadrila, že maloletá bola značne rozrušená, unavená a veľmi rýchlo zaspala, žiadne stopy fyzického násillia na tele neboli zistené. SPODaSK si písomnou formou žiadalo od polície podanie informácií, nakoľko o situácii v rodine úrad nebol zo strany polície informovaný. Matka si podľa udania susedov prenajala byt v L., kde sa chce s maloletou presťahovať. SPODaSK malo snahu matku telefonicky kontaktovať, no nebola zastihnuteľná. Dňa 14.07.2020 kontaktovala oddelenie navrhovateľka pani A., ktorá uviedla, že má o vnučku strach, nakoľko má informácie, že jej dcéra je už niekoľko dní pod vplyvom alkoholu, o čom informovala i políciu a žiadala preveriť, či je vnučka v poriadku. Matka sa v poobedňajších hodinách telefonicky ozvala oddeleniu, bola si vedomá, že ju hľadala polícia. Bolo jej odporúčané, aby sa s maloletou dostavila na OO PZ Šamorín, aby bolo možné skontrolovať, či je maloletá v poriadku. Dňa 15.07.2020 bola zo strany úradu opäť kontaktovaná polícia za účelom zistenia, či sa matka dostavila na políciu. Keďže sa tak nestalo, polícia telefonicky matku vyzvala na sprístupnenie adresy, pričom matka komunikovala arogantne a adresu neuviedla. V poobedňajších hodinách sa však v sprievode susedky pani Y. E. dostavila na políciu, aby ukázala, že maloletá je v poriadku, pričom ale opäť bola značne v podnapitom stave. Prezentovala, že má zakúpenú letenku a do 3 dní spolu s maloletou odíde do zahraničia. Bolo dohodnuté, že susedka sa o maloletú na noc postará a ráno príde

spolu s matkou na úrad, čo sa aj stalo. Pani Y. zobrala ráno maloletú L. do škôlky a spolu s matkou a matkiným známym pánom L. D. prišli na úrad, matka bola rozrušená, bolo z nej cítiť alkohol, svoj problém odmietla riešiť a z úradu odišla s vyhlásením, že maloletú nikomu nedá. Následne bol vykonaný pohovor s pani Y. i s pánom D.. ÚPSVaR komunikoval so starou matkou A. z Y., ktorá prejavila ochotu sa o dieťa postarať. Na základe vyššie uvedeného ÚPSVaR Dunajská Streda zhodnotil situáciu s vysokou mierou ohrozenia maloletého dieťaťa zo strany matky. Napriek tomu, že medzi matkou a dieťaťom je silná citová väzba, bola maloletá v ohrození a bolo nutné zabrániť matke prípadnému vycestovaniu s dieťaťom do zahraničia. Preto úrad podal dňa 16.07.2020 na Okresný súd Dunajská Streda návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň návrh na neodkladné opatrenie vo veci zverenia maloletej do dočasnej náhradnej starostlivosti, na základe ktorého dňa 17.07.2020 Okresný súd Dunajská Streda vydal uznesenie č.k. 6PPom/1/2020, ktorým dočasne zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. A.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kolízny opatrovník navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu doložil listinné dôkazy na preukázanie uvádzaných tvrdení a to úradné záznamy spísané na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v dňom 11.07.2020, 14.07.2020, 16.07.2020, vyjadrenie R. školy v L. zo dňa 15.07.2020, oznámenie OR PZ v Dunajskej Strede zo dňa 14.07.2020 vo veci podania informácie o preverení na adrese Q., L. cesta XXX, hliadkou polície za účelom zistenia, či je maloletá v poriadku, úradný záznam OR PZ v Dunajskej Strede zo dňa 16.07.2020.

6. K podanému odvolaniu zaslala písomné vyjadrenie navrhovateľka, ktorá potvrdila pravdivosť skutočností uvádzaných v odvolaní kolízneho opatrovníka. Uviedla, že na základe vydaného neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 6PPom/1/2020 sa maloletá L. dočasne nachádza u navrhovateľky, ktorá jej zabezpečuje starostlivosť v plnom rozsahu. Maloletá L. aj napriek tomu, že v období od septembra 2019 do 11.07.2020 bola v starostlivosti matky, na navrhovateľku vôbec nezabudla ani na rodinu žijúcu v Y., a s prostredím, ktoré už v minulosti poznala sa stotožnila bez akýchkoľvek problémov. Šetrenie v domácnosti navrhovateľky robili pracovníci kurately z Prievidze, s ktorými maloletá L. komunikovala aj bez prítomnosti starej matky a vyjadrila sa, že je s babkou I. spokojná, že je u nej rada, pričom menovaná prehlasuje, že starostlivosť o maloletú L. zabezpečí podľa svojich najlepších možností. Ku svojej osobe uviedla, že je SZČO, ekonomicky starostlivosť o maloletú L. zvláda bez akýchkoľvek problémov a nebránia jej v tom ani žiadne zdravotné problémy. Býva v rodinnom dome, kde maloletá má svoj priestor, v ktorom sa môže hrať, maloletá je socializovaná, keď po 11.07.2020 ju stará matka prihlásila do škôlky v Y. a dieťa sa bez problémov začlenilo do detského kolektívu. Navrhovateľka nevie uviesť, kde sa matka maloletej nachádza, komunikuje s ňou len formou sms, v ktorých ju informuje o stave maloletej a informácia, že chcela s maloletou odcestovať do zahraničia, ju prekvapila a rozrušila, pretože odchod matky s dcérou L. do zahraničia by považovala za vážne ohrozenie dieťaťa. Je tomu tak z dôvodu, že zdravotný stav matky dieťaťa považuje za vážny a nezlučiteľný so spôsobilosťou zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Navrhla preto zveriť maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že výšku výživného ponecháva na zvážení súdu.

7. Matka sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

8. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 15P/15/2020 bolo zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti buď starej matky zo strany matky I. A., alebo starej matky zo strany otca J. X.. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom návrh I. A. zamietol a konanie o návrhu J. X. zastavil. Výrok v časti zastavenia konania nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania zostalo preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol návrh navrhovateľky I. A. na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti.

10. Po preskúmaní obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie kolízneho opatrovníka je dôvodné.

11. Z vykonaného dokazovania v danej veci bolo nesporne preukázané, že matka maloletej má problémy s alkoholom, ktorá skutočnosť spochybňuje jej schopnosť náležite sa o maloletú postarať. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že nie je daný dôvod na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, keď matka maloletej v súčasnosti riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa. Uvedený názor však odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu považuje za založený na nedostatočne vykonanom dokazovaní a minimálne predčasný, čomu nasvedčuje výrazná zmena správania matky, ktorá nastala iba niekoľko dní po vyhlásení odvolaním napadnutého rozsudku.

12. Ako vyplýva z obsahu spisu, už krátko po vyhlásení odvolaním napadnutého rozsudku zo dňa 06.07.2020 bolo Okresným súdom Dunajská Streda v konaní pod sp.zn. 6PPom/1/2020-13 dňa 17.07.2020 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd o.i. dočasne maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. A., ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú L. v rovnakom rozsahu, ako by ju vykonávali rodičia, zastupovať ju a spravovať jej majetok len v bežných veciach (výrok I.), ďalej matke bola uložená povinnosť platiť na výživu maloletej L. sumu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa vždy do 15. dňa mesiaca vopred Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda s tým, že neodkladné opatrenie platí do právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča. Ako vyplýva z obsahu predmetného uznesenia, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal kolízny opatrovník z dôvodu, že už týždeň po vyhlásení rozsudku u matky maloletej nastala recidíva v požívaní alkoholu. Matka nevyhľadala pomoc psychológa, nepodstúpila vyšetrenie v Centre pre liečbu závislostí, sústredila sa na manipuláciu blízkych za účelom zastierania problémov. Dňa 15.07.2020 oznámila na OO PZ v Šamoríne, že má zakúpenú letenku a spolu s maloletou odcestujú do zahraničia. Od 11.07.2020 sa viackrát matka prezentovala pred príslušníkmi OO PZ ako aj pracovníčkami Úradu práce v Dunajskej Strede v silne podnapitom stave a to aj v ranných hodinách, ktorým konaním vyvolala obavu, že maloletá je v ohrození. Vzhľadom na to, že súd vyhodnotil návrh kolízneho opatrovníka ako dôvodný, nariadil predmetné neodkladné opatrenie proti ktorému sa matka odvolala a Krajský súd v Trnave pod sp.zn. 24CoPPom/2/2020-79 zo dňa 23.októbra 2020 napadnuté uznesenie potvrdil, pričom konštatoval, že v danom prípade existuje naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania a to dočasným zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky vzhľadom na zistené skutočnosti, ktoré preukazujú, že ponechanie maloletého dieťaťa v pôvodnom výchovnom prostredí by mohlo závažným spôsobom ohroziť alebo narušiť jeho výchovu a fyzický vývin. Situácia u matky vykazuje vysokú mieru ohrozenia maloletej z dôvodu požívania alkoholu matkou. Vyjadrenie matky o pláne v najbližšej dobe vycestovať s maloletou do zahraničia ako aj nedostatočná komunikácia matky s políciou sú skutočnosťami, preukazujúcimi, že matka môže ohroziť maloletú. Matka síce uviedla, že predloží výsledky vyšetrenia v Centre pre liečbu drogových závislostí, a tým spochybní podľa nej nedôvodné tvrdenia o požívaní alkoholu, avšak žiadne výsledky vyšetrení nedoložila.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie si nezabezpečil dostatočné podklady pre rozhodnutie vo veci a jeho záver o existencii dôvodov pre ponechanie maloletej v osobnej starostlivosti matky je potrebné považovať za predčasný. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplynuli celkom jednoznačné a vážne pochybnosti o matkinej spôsobilosti o dieťa sa náležite postarať. Vychádzajúc z obsahu spisu mal odvolací súd za to, že je potrebné doplniť dokazovanie vo veci za účelom zistenia, či matkin problém s alkoholom je možné reálne považovať za krátkodobý exces a či ponechanie maloletej v matkinej starostlivosti nemôže ohroziť fyzické či psychické zdravie maloletej. Podľa odvolacieho súdu pred opätovným rozhodnutím vo veci bude potrebné, aby si súd prvej inštancie zaobstaral dostatočné podklady potrebné na posúdenie psychického zdravia matky dieťaťa a dôkladne preskúmal situáciu na strane matky, ktorá sa javí ako vysoko nestabilná. Až na základe takto vykonaného dokazovania bude možné dospieť k záveru, či je v najlepšom záujme maloletej jej ponechanie v osobnej starostlivosti matky, alebo zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti navrhovateľky (prípadne inej osoby).

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. Po vrátení veci súd prvej inštancie vec opätovne prejedná, v zmysle zákona vykoná a doplní dokazovanie nielen predloženými dôkazmi ale v súlade s ust. § 36 CMP aj ďalšími dôkazmi, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci, preverí jednak zdravotnú spôsobilosť ako aj materiálne podmienky matky vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, rovnako preverí spôsobilosť starej matky aj vzhľadom k výhradám matky maloletej prezentovaným v jej vyjadreniach a po vykonaní a doplnení dokazovania súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, pričom v prípade potreby nariadi nad výchovou maloletej dohľad. Svoje rozhodnutie náležite a v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodní a v novom rozhodnutí súd rozhodne tiež o náhrade trov prvoinštančného aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

16. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).